

Apteka domowa i podróżna

Czy zabieracie w wakacyjne podróże apteczkę? W czasie wojaży mogą przydać się rady z „Apteki domowej i podróżnej”. Egzemplarz rękopiśmienny tego dzieła znajduje się w zasobie Archiwum Państwowego w Przemyślu w zesp. nr 1379 Akta dóbr biskupów przemyskich. Jest to odpis niektórych porad zaczerpniętych z książek Christopha Wilhelma Friedricha Hufelanda (1762-1836), nadwornego lekarza króla Prus Fryderyka Wilhelma III i innych osobistości. Jego najbardziej znanym dziełem jest *Makrobiotyka to jest sztuka przedłużania życia ludzkiego*, wydana po raz pierwszy w 1796 roku, a następnie przetłumaczona na wiele języków.

Egzemplarz „Apteki...” liczy 11 stron. Zawarto w nim opisy właściwości i działanie: cukru, octu winnego, mydła, popiołu i ługu, mleka, śmietany, masła i oliwy, kaszy owsianej i jęczmiennej, wody zimnej i letniej, siemienia lnianego i makuchów, gorczycy, chrzanu i pieprzu, wina i wódki, ziół (rumianku, bzu, mięty, melisy, ślazu). Książeczka podaje także recepty na: stosowanie enemy (lewatywy), proszek do czyszczenia zębów z winnego kamienia, wodę na wygubienie robactwa, *lekarstwo na ukąszenie od psa wściekłego* oraz prawidłowe moczenie nóg.

Rękopis powstał po 1839 roku. W roku 1912 został podarowany Towarzystwu Przyjaciół Nauk w Przemyślu przez Józefa Robliczka, a następnie włączony do opracowanych w Towarzystwie „akt brzożowskich” (akt dóbr biskupów przemyskich w Brzożowie). Po likwidacji Towarzystwa w 1951 roku, rękopis wraz ze zbiorami TPN, trafił do zasobu przemyskiego archiwum państwowego.
